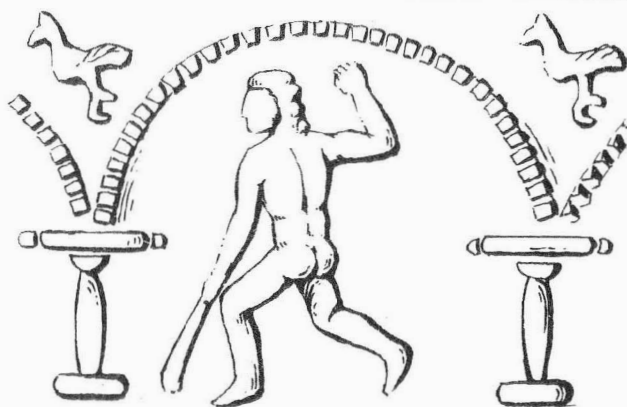

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Kostrové hroby ve Stařechovicích, okr. Prostějov.

Při podzimní pochůzce terénem jsem zjistil jihozápadně od Stařechovic velký průkop pro vodovod. Jižní část průkopu probíhá po okraji vsi, podél mírného svahu nad potokem a protíná po celé délce mocné kulturní vrstvy s množstvím jam zahloubených do podloží. Ve vyházené hlíně se nalézaly střepy kultury unětické a lužické.

Druhá část průkopu se za obcí lomí vzhůru do svahu, směřuje přibližně k severozápadu a překračuje u hřbitova silnici do Čelechovic. Také touto částí byly porušeny jámy, avšak bez typických nálezů. Ve stěně průkopu jsem našel tři zničené kostrové hroby, uložené ve spraši mělce pod povrchem. V prvním hrobě se dochovala pouze spodní část lidské kostry, orientované nataženými nohama k jihovýchodu. Nad levým loktem spočíval železný kroužek rezem spojený s velmi poškozeným plíškem, pravděpodobně návláčkou. Podél dolní části předloktí se dochoval podobný plíšek spolu s tenkou železnou tyčinkou. Pod posledním bederním obratlem se pak skrýval malý železný kroužek, na kterém byl další zrezivělý plíšek. Dátování hrobu je problematické, nejspíše se jedná o laténský hrob. Také z druhého hrobu se dochovala pouze polovina. Kostra ležela na pravém boku, trosky loktu měla skrčeny před hrudním košem a silně pokrčené nohy se téměř dotýkaly pánve. V klíně kostry spočívala rozsedlá spodní část nádoby. Na jejím dně ležely dva pazourkové uštěpy. Ze třetí kostry zůstal pouze ohnutý loket levé paže a pravá ruka uložena na levé ramenní kosti. Podle torza nádoby můžeme oba hroby se skrčenými kostrami přisoudit unětické kultuře.

Skelettgräber in Stařechovice, Bez. Prostějov. Bei Legen der Wasserleitung nach Stařechovice beschädigte der Bagger eine Menge Aunjetitzer- und Lausitzer Kulturgruben und vernichtete drei Skelettgräber fast gänzlich. Im ersten lag das Skelett auf dem Rücken, mit dem Kopfe nach NNW und den ausgestreckten Beinen nach SSO, orientiert. Eiserne Ringe und Blechplättchen /La. Tène-Kultur/ waren als Grabbeigaben. In den weiteren zwei Gräbern lagen Reste von Hockerskeletten, die durch den unteren Teil eines Gefäßes und zwei Feuersteinen aus dem zweiten Grab, in die Aunjetitzerkultur datiert sind.

Jindra Nekvasil

Zjištění nového sídliště v Jablonanech, okr. Boskovice.

V září 1958 ohlásili pracovníci okresního musea v Boskovicích, že při stavbě kravína jsou ničeny pravěké nálezy. Stavba se nalézá v mírné kotlině západně od obce, mezi odbočkou ze státní silnice a potokem Petrovou. Po celé ploše základů /54 x 15m/ i ve vedlejší jámě na vápno objevila se porušená kulturní vrstva. Ve východní části základů dosahovala mocnosti 90 cm, k západu se zužovala na 30 cm. V profilech základů kravína se rýsovalo dvanáct kulturních jam, často se vzájemně přetínajících o několik kulových jamek. Střepy vyhozené z těchto objektů při kopání základů, případně vybrané

ze stěn průkopů, náleží kultuře s malovanou keramikou, ojedinělé jsou střepy kultury zvoncovitých pohárů. Z množství střepů doby bronzové a železné některé ukazují na starší lužický stupeň, jiné na stupeň platěnický. Dále zde byla sivá keramika z období římského a velké střepy ze slovanských nádob.

Die Ermittlung einer neuen Siedlung in Jablonany, Bez. Boskovice.
Beim Baue eines grossen Kuhstalles entdeckte man zwölf Kulturgruben, in denen sich Scherben der mährischen bemalten Kultur und von Glockenbechern befanden. Weiter waren hier Funde der Lausitzer- und Platenitzer Phase der Urnenfelderkultur, graue Keramik aus aus der Zeit des röm. Reiches und grosse Scherben von slawischen Gefässen.

Jindra Nekvasil

Pokračování zachraňovacího výzkumu v pískovně u Brumovic.

Jakmile na jaře tohoto roku byla ukončena skrývka na ploše o níž se pískovna na Beníšovském kopci u Brumovic /okr. Krnov/ rozšiřovala, přistoupili jsme k výzkumu objektů, které loňského roku nemohly býti prokopány. Většinu z nich tvoří odpadové jámy, jen objekt č.8. můžeme klasifikovat jako chatu o délce 740 cm. Ačkoliv zůstala z jam pouze torza, podařilo se nám z nich získat zajímavý materiál. Náleží většinou kultuře lidu s nálevkovitými poháry /objekty 7-10, 12 a 13/, která byla bezpečně prokázána nálezem zlomků dvou lahví s límcem. Mimo ně jsme mohli rekonstruovat šálky s vyšším hrdlem ostře nasazeným na polokulovitém těle /poměr hrdla a těla 2,5:1/ a s vysoce nad ϕ okraj vytaženým páskovým uchem, nálevkovitý pohár s hrdlem užším než největší vydutí a osudí s válcovitým hrdlem ostře odsazeným od největšího těla a dvěma tyčinkovitými uchy klenoucími se přes bazi hrdla. Dále se podařilo slepit a doplnit mísy konického tvaru s oblými stěnami a lalokovitými pupíky na okraji, džbánky s uchem pod okrajem a zásobnice zdobené na hrdle řadou pupíků.

Bohatá kolekce štípané industrie sestává z čepelí, čepelí s retušovanými hranami nebo šikmo retušovaným čelem, čepelovitých a uštěpových škrabadel, drásadel, vrubů, hrotů, vrtáků, hoblíků a zlomků plošně retušované šipky. Velký počet pazourkových uštěpů z objektů nasvědčují tomu, že většina artefaktů byla vyrobena na místě. Inventář jam doplňuje část hliněného závaží, zlomek hliněného sekeromlatu, čočkovité přesleny, kotouč vybroušený z jemnozrné droby a sekerá vypracovaná ze zlomeného sekeromlatu.

Věteřovskému typu můžeme z letošního výzkumu přiřknout jen objekt 11 a to ještě s málo průkazným střepovým materiálem. Nejasným zůstává zařazení objektu 14, který obsahoval větší amforu s cylindrickým hrdlem odsazeným od oblého těla a dvěma uchy nad největší vydutí a zásobnicí esovitého profilu s plastickou důlkovanou páskou na hrdle. Rámcově je můžeme datovat do mladšího eneolitu nebo starší doby bronzové. Ojedinělé střípky vypíchané keramiky získané ze splachových vrstev objektů 8 a 13 nás upozornují na nejstarší osídlení Beníšovského kopce, které bylo mladšími sídlišti zcela rozrušeno.